

دیدگاه کلبگ در مورد اخلاق

سیده رضوان حسینی

کارشناسی ارشد علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان شیراز

rezavnhoseini@gmail.com

چکیده

کلبگ^۱، اخلاق را با مفهوم عدالت تبیین می‌کند و معتقد است که قضاوت‌های اخلاقی^۲ کودکان و نوجوانان متضمن برداشت‌های متفاوتی از عدالت است. علاوه بر این درک کودک و نوجوان از عدالت در سطوح مختلف، متفاوت است و بالاترین سطح آن، دست یافتن به حقوق مساوی و جهانی برای همه مردم و تحقق ارزش‌های عالی انسانی در زندگی افراد است. هدف این مقاله بررسی دیدگاه کلبگ در مورد اخلاق میباشد. این مقاله بروش کتابخانه ای و استفاده از کتب و مقالات معتبر نگاشته شده است. طبق نتیجه گیری های انجام شده کسی که در مرحله ۶ اخلاقی کلبگ قرار دارد، فقط برای پیشبرد موقعیت اجتماعی خود به دوستی با کسی وانمود نمی‌کند و وقتی به آنچه که خواست، رسید، این دوستی را پایان نمی‌دهد. برای او هر انسانی به سهم خود مهم است و باید به احساسات او احترام گذاشت. برای او عدالت زمانی برقرار می‌شود که هر کس بی‌طرفانه خود را جای دیگران فرض کند و بدون هیچ قضاوتی کار درست را انجام دهد. رشد اخلاقی پله‌پله است، پس هر کسی برای رسیدن به مرحله ۶ باید حتما ۵ مرحله قبل را پشت سر گذاشته باشد.

کلیدواژه: اخلاق، کلبگ، هوش

مقدمه

لارنس کلبگ یکی از مهم‌ترین نظریه‌پردازانی است که درباره رشد اخلاقی در انسان‌ها مطالعه کرده است. او معتقد است رشد اخلاق طی مراحل طی که از قبل برنامه‌ریزی شده پیش می‌رود، یعنی این یک قاعده همگانی یا جهان‌شمول است و با اتمام یک مرحله، مرحله بعدی، که آمیزه‌ای از تجربیات مرحله قبل و تجارب جدید است، ظاهر می‌شود.

برخی از پژوهش‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که افرادی که از هوشبهر بالاتری برخوردارند، در مقایسه با آنهایی که از هوشبهر متوسط یا پایین‌تر از متوسط برخوردارند، مراحل استدلال اخلاقی را سریع‌تر پشت سر می‌گذارند (رضایی، مصطفایی و خانجانی، ۱۳۹۲).

بیشتر پژوهشگران به این نتیجه رسیده‌اند که قضاوت اخلاقی کودکان، رفتار اخلاقی^۳ آنان را در موقعیت‌های مختلف پیش‌بینی نمی‌کند. اگر چه کودکان سنین بالاتر، نوجوانان و بزرگسالان جوان که در مراحل رشد اخلاقی بالاتر قرار دارند به احتمال بیشتری از کودکان پایین‌تر به صورت نوع‌دوستانه^۴ رفتار می‌کنند و به احتمال بسیار کم اعمال مجرمانه و بزهکارانه مرتکب می‌شوند (رضایی، مصطفایی و خانجانی، ۱۳۹۲).

اکثر کودکان تیزهوش، در سنین اولیه به مفاهیم انتزاعی خوب و بد، درست و نادرست، عدالت و ظلم علاقمند می‌شوند. آنان به ویژه به مسائل اجتماعی و روش‌هایی که می‌توان آنها را حل کرد، اشتیاق از خود نشان می‌دهند. اغلب مطالعات نشان می‌دهد که افراد

^۱ Kohlberg

^۲ - Moral Judgment

^۳ - Moral Behavior

^۴ - Altruistic